

عوامل موثر بر نسبت نگهداشت وجوه نقد

فاطمه یزدان‌پناه^۱

1- کارشناس ارشد حسابداری دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد

نویسنده مسئول: فاطمه یزدان‌پناه (آدرس الکترونیک ft.yazdanpanah@gmail.com)

چکیده

در پژوهش حاضر، ارتباط بین فرصت‌های رشد و ریسک با نسبت نگهداشت وجوه نقد مورد مطالعه قرار گرفته است. هدف اصلی تحقیق، بررسی تأثیر فرصت‌های رشد و ریسک بر نسبت نگهداشت وجوه نقد در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. این تحقیق از نظر ماهیت و محتوا از نوع تحقیقات همبستگی محسوب می‌شود و ارتباط بین متغیرهای تحقیق بر مبنای مدل رگرسیونی و به شیوه پانل مورد بررسی قرار گرفته است. نمونه آماری شامل ۱۲۱ شرکت از جامعه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد که داده‌های مورد نیاز آنها در دوره زمانی ۱۳۹۵-۱۳۹۹ از بانک‌های اطلاعاتی معتبر نظیر تدبیر پرداز و ره‌آورد نوین استخراج شده است. یافته‌های تحقیق بیان می‌کند که بین فرصت‌های رشد و نسبت نگهداشت وجوه نقد، رابطه مستقیم و معنادار وجود دارد. همچنین بین ریسک شرکت و نسبت نگهداشت وجوه نقد، رابطه معکوس و معنادار برقرار است. در نهایت تأثیر همزمان متغیرهای فرصت‌های رشد و ریسک شرکت بر نسبت نگهداشت وجوه نقد مورد تأیید قرار گرفته است.

واژه‌های کلیدی: فرصت‌های رشد؛ ریسک شرکت؛ نسبت نگهداشت وجوه نقد.

مقدمه

وجه نقد از منابع مهم و حیاتی در هر واحد انتفاعی است. شرکت‌ها همواره به دنبال نگهداری سطحی از وجه نقد هستند که موجب افزایش ارزش شرکت شود. با توجه به عدم کارایی بازارهای سرمایه، منابع داخلی و خارجی را نمی‌توان به راحتی جایگزین یکدیگر در نظر گرفت. زیرا برای تامین مالی خارج از شرکت، باید هزینه‌ای اضافی پرداخت شود و این هزینه به واسطه عدم تقارن اطلاعاتی بین افراد و تضاد منافع مبتنی بر نمایندگی افزایش می‌یابد. در چنین حالتی تصمیم‌گیری برای تعیین میزان ذخایر نقدی در شرکت‌ها و تبیین آن نزد صاحب‌نظران به لحاظ توسعه پژوهش‌های نظری آتی و از طرف دیگر نزد سرمایه‌گذاران، سهامداران، تحلیل‌گران مالی و مدیران شرکت‌ها به منظور اتخاذ تصمیمات مناسب اهمیت ویژه‌ای یافته است. یکی از مهم‌ترین وظایف مدیران، تعیین ساختار دارایی‌ها و مقادیر هر یک از آن‌ها در وضعیت‌های متفاوت اقتصادی و مالی است (بهرامی و همکاران، ۱۳۹۷). در این راستا، یکی از تصمیم‌های مدیران، تخصیص میزان وجه نقدی است که شرکت باید نگهداری کند. در واقع می‌توان گفت که به دلیل اهمیت بسزای جریان‌های نقدی در موفقیت واحدهای تجاری و ضرورت بقای آنها، مدیران از جریان وجه نقد در تحلیل‌های جدید مالی استفاده می‌کنند، به عبارتی جریان‌های نقدی به منزله یکی از اجزای لاینفک برنامه ریزی مالی مورد توجه خاص آنها قرار می‌گیرد (فرهنگیان و حیدریپور، ۱۳۹۸). بنابراین شرکت‌ها در جستجوی سطح بهینه‌ای از نقدینگی هستند که به دلیل کمبود نقدینگی، ضررهای عمده به شرکت وارد نیاید و از طرفی با نگهداری وجه نقد اضافی، فرصت‌ها از دست نرود و این مورد، همان سطح نقدینگی هدف در شرکت‌هاست که البته با توجه به ویژگی‌های گوناگون شرکت‌ها و دوره‌های زمانی مختلف، متفاوت است. تحقیقات تجربی نشان داده‌اند که سطح نقدینگی شرکت‌ها هدفمند است. مدیران برای میزان نقدینگی انتهای یک دوره زمانی، برنامه‌ریزی و در جهت رسیدن به آن تلاش می‌کنند. با توجه به اهمیت وجه نقد در شرکت‌ها، در این پژوهش، تأثیر فرصت‌های رشد و ریسک بر نسبت نگهداشت وجوه نقد شرکت مورد مطالعه قرار گرفته است.

1. مبانی نظری

1.1 سطح نگهداشت وجه نقد